

Propusti u kampanji iskorjenjivanja bruceloze u koza i ovaca u Makedoniji i izvučene pouke

Ivančo Naletoski, Toni Kirandziski, Dine Mitrov, Kiril Krstevski, Igor Džadovski, Siniša Acevski

Cilj Odrediti razloge zašto višegodišnji plan iskorjenjivanja bruceloze postupkom „testiranja i ubijanja“ nije značajno smanjio prevalenciju u koza i ovaca u Makedoniji.

Postupci Retrospektivno smo analizirali odnos očekivanog i stvarnog broja koza i ovaca, apsolutni broj pozitivnih životinja, prevalenciju, rasprostranjenost učestalosti, i razrede prevalencije bolesti na razini sela za razdoblje 2004.-2006. Komparativna analiza prevalencije bolesti u ispitanim selima provedena je za razdoblje 2004.-2006. Postotak ubijenih životinja analiziran je za razdoblje 2000.-2006.

Rezultati Pronašli smo razlike između očekivanog i stvarnog broja uzorkovanih životinja.

Apsolutni broj pozitivnih životinja i broj zaraženih prema nezaraženim imanjima nije se smanjio za vrijeme istraživanja. Većina sela imala su između 1 i 10 pozitivnih životinja. Između 2000. i 2006., 55% pozitivnih životinja je ubijeno; 41% 2001., a 2002 i do 79%. Štoviše, 2005. i 2006. nađeno je 34% odnosno 53% pozitivnih ovaca i koza na liniji za klanje, što pokazuje da je 21-23% zaraženih životinja ispravno uklonjeno iz stada.

Zaključak Na osnovi podataka dobivenih u ovoj studiji, 2008. godine Makedonija je zamijenila svoju kontrolnu strategiju “testiranja i ubijanja” postupkom cijepljenja koza i ovaca.